

23 במרץ 2020

לכבוד
ח"כ בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ח"כ משה כחלון
שר האוצר

שלום רב,

הנדון: גיבוש חבילת חירום לסיוע למי שאינו מסוגל לשרוד בתקופת ההסגר

1. הריני לפנות ולבקשך להתערב **בדחיפות** לגיבוש חבילת סיוע חירום לתושבים במצוקה כלכלית חריפה.
2. הממשלה נקטה במספר צעדים למען עובדים שאיבדו את מקור פרנסתם, או הוצאו לחופשה לא תשלום, אך אלו בעיקר מכוונים לציבור שעבד בעבודות פורמאליות עובר למשבר, כמו שכירים ועצמאים. ישנה במדינה אוכלוסייה המתמודדת עם עוני ומצוקה כלכלית חריפה גם בימי שגרה וישנן קבוצות באוכלוסייה המצויות בשולי החברה ללא עורך משפחתי וקהילתי, אשר איבדו באחת את מקור פרנסתן.
3. קבוצות אלו כוללות אנשים שהם **מתחת לרדאר** של הממשלה ולא נהנות מהצעדים שנקטו עד כה. בניגוד למרבית האזרחים, הן אינן יכולות להחזיק מעמד ללא פרנסה יותר מפרק זמן קצר ביותר, וזקוקות לסיוע בהול לצורך קיום ממשי, כל שכן קיום אנושי בכבוד.
4. אנו מתייחסים לאנשים שמתפרנסים בדחק, בעבודות מזדמנות וזמניות, ואינם זכאים לדמי אבטלה, או שכבר מיצו את זכאותם לדמי האבטלה, אנשים שלא מיצו את זכאותם לקצבאות קיום או קצבאות נכות מסיבות רבות ומגוונות, אנשים המתקיימים מנדבות או הסתייעות בקהילה, דרי רחוב, מהגרים ומבקשי מקלט השוהים פה ומתפרנסים בדחק, נשים בזנות, עובדי חברות כוח אדם, אנשים שעבדו בעבודות לא פורמאליות כמו ניקיון ועוד.
5. ישנם גם אנשים המקבלים קצבאות קיום, שכידוע אינן מספיקות לצורך קיום מינימאלי בכבוד, והם נסמכים בשגרה על עבודות מזדמנות, בתי תמחוי וסיוע מהקהילה ומקרוביהם כדי לשרוד.
6. התמשכות הנחיות ההסגר מעבר למספר ימים תוביל במהירות למשבר חריף בקרב אוכלוסיות אלו ולפגיעה ביכולת של אנשים לשרוד, לאכול, לרכוש תרופות ולשלם שכר דירה, ופגיעה זו מחריפה לאור הקושי של ארגונים חברתיים, המספקים בשגרה תמיכה ומזון, לתפקד, כאשר עובדיהם גם הם נמצאים בהסגר בבתיהם.
7. נבקש להתריע באופן חד וברור כי **היעדר צעדים מהירים מצד הממשלה לסייע לאותם אלו שחיים בשולי החברה בצרכי קיום בסיסיים: כסף, מזון ותרופות – לא רק שיפגע בזכותם הבסיסית**

לקיום בכבוד, ולבריאות – הוא קרוב לוודאי יוביל להפרת ההסגר וסיכון בריאותם, ובריאות אחרים. לא ניתן לדרוש ערבות הדדית ממי שרעב, בלי לסייע לו לשרוד את התקופה הקשה.

8. גם המשטרה התריעה אתמול שהיא נערכת למצב שבו אנשים במצב כלכלי קשה יבצעו עבירות לצורך הישרדות, מעשי שוד וביזה, באמצעות הצבת שוטרים ומאבטחים. זהו אינו הפתרון, ולא יעלה על הדעת במדינה דמוקרטית לאפשר מצב בו כוחות ביטחון מוצבים ברחובות להגן על רכוש מפני אזרחים רעבים ומפני היווצרות אנרכיה. יש לעשות הכול כדי למנוע היווצרות מצוקה קיומית בקרב אוכלוסיות אלו והתדרדרות המצב, ויפה שעה אחת קודם.

9. מדינות העולם נדרשות אף הן לסייע לאוכלוסיות המוחלשות ביותר. כך למשל הציעה קנדה להגדיל את קצבאות הילדים, להקים קרן התומכת במחוסרי דיור, ובאוכלוסיות ילידים החיות בעוני וכן בנשים וילדים הנמצאים במקלטים בשל אלימות.¹ באוסטרליה הוקצתה חבילה של 66 ביליון דולר לעסקים קטנים ולמחוסרי עבודה.² ניו זילנד הכריזה על חבילת תמריצים השקולה ל 4% מהתמ"ג שכוללת סבסוד שכר עובדים, חיזוק מערכת הבריאות והעברות למשפחות מעוטות הכנסה והקלות מס ובגרמניה הוחלט על מתן מענקים והלוואות לאוכלוסיות שלמות ועד בעלי חנויות זעירות, מטפלים ומנקים.³

10. לאור הדברים הללו, אנו מבקשים לנקוט בשתי פעולות מיידיות, ביחס לאוכלוסייה הפגיעה ביותר:

א. להורות על הקמת קו שיפעל במתכונת חירום, והעמדת תקציב חירום למענקי קיום, אספקת מזון, ותרופות לצורך הבטחת קיום בכבוד לכל מי שזקוק, עד התייצבות המצב.

ב. להורות על דחייה אוטומטית של כל תשלום שוטף למדינה או לרשויות המקומיות, וכן חוב לרשויות המדינה או לרשויות המקומיות בחקיקת חירום עד התייצבות המצב.

בכבוד רב,

שרון אברהם-ויס, עו"ד

מנכ"לית

¹https://www.canada.ca/en/department-finance/news/2020/03/canadas-covid-19-economic-response-plan-support-for-canadians-and-businesses.html#Income_Support_for

²<https://www.theguardian.com/business/2020/mar/22/what-australias-189bn-coronavirus-economic-rescue-package-means-for-you>

³ סיון קלינגבייל ודפנה מאור "יש כאוס מוחלט, המגזר העסקי מופקר", דה מרקר, 23.3.20